

Normalvillkor i A-Train AB järnvägstrafik

Förteckning över ändringstryck

Nr	Datum	Inrättat		Nr	Datum	Inrättat	
		Datum	Sign			Datum	Sign
1				6			
2				7			
3				8			
4				9			
5				10			

Innehållsförteckning

Inledande bestämmelser

1		3
2		3
3		3

Befordran av resande och bagage

4	Befordringsskyldighet.....	4
5	Biljetter	4
6	Handbagage	4
7	Incheckat Bagage	5
8	Arlanda Express ansvarighet.....	5
9	Den resandes ansvarighet	6
10	Reklamation och tvistlösning.....	7

Bilaga 1: Järnvägstrafiklag (1985: 192)

- 1 kap Allmänna bestämmelser
- 2 kap Befordran av resande
 - Järnvägens ansvarighet
 - Ersättningens storlek m m
- 4 kap Befordran av inskrivet resgods
- 5 kap Ansvarighet i annat fall än vid befordran
- 6 kap. Järnvägs undersökningsrätt

Bilaga 2: Utdrag ur Järnvägssäkerhetslag (1990:1157),

Bilaga 3: Förordning om järnvägs befordringsskyldighet m m (1985: 200)

Inledande bestämmelser

1. A-Train AB och transportkundens inbördes rättigheter och skyldigheter regleras i sina huvuddrag i järnvägstrafiklagen (se bilaga 1).

För varje avtal om befordran av resande och resgods med A-Train AB som träffas mellan A-Train AB och transportkunden gäller dessutom dessa normalvillkor, om annat inte avtalats. Normalvillkoren utgör en del av befordringsavtalet. A-Train AB begagnar sig av tågtjänsten Arlanda Express och uppträder under namnet **Arlanda Express** för att uppfylla sina förpliktelser under transportavtalet.

Normalvillkoren finns tillgänglig hos Arlanda Express serviceställen samt hos agenter och representanter. Hänvisning till dessa villkor finns på baksidan av färdbiljetten.

Ändring av normalvillkoren sker i överenskommelse med Konsumentverket. Tillämpning av ändringar sker inte på befordran som avtalats före ikraftträdandet.

Arlanda Express utlovar att punktligt genomföra transporten i en behaglig och trivsamt miljö samt att tillvarata kundens intresse och behov på bästa möjliga sätt bl.a. genom att informera före, under och vid resans slut om eventuella förseningar och tågställelser samt i mån av informationstillgång om förseningar och inställelser i flygtrafiken.

2. För av flygbolag incheckat och av Arlanda Express befordrat bagage tillämpas normalvillkoren endast om annat inte följer av Luftfartslagen (1957:257) enligt dess lydelse vid befordran.

3. Normalvillkoren gäller även när Arlanda Express använder vägfordon för att utföra den avtalade transporten.

A. Befordran av resande och bagage

4 Befordringsskyldighet

4.1. Arlanda Express är skyldig att befordra resande med tåg som medför resande enligt publikationen Arlanda Express Tidtabell och motsvarande samt av Arlanda Express anslagna ändringar i tidtabellen. Denna skyldighet gäller i den mån det finns utrymme i tåget och med de inskränkningar som anges i tidtabellen.

4.2. Arlanda Express har rätt att vägra att befordra den som uppträder berusad eller stör ordningen och den som genom sitt uppträdande äventyrar säkerheten i järnvägsdriften. Den som blir vägrad befordran har rätt att få tillbaka det biljettpris han har betalat.

4.3. Arlanda Express är skyldig att befordra bagage mellan de stationer, där bagaget enligt Arlanda Express Tidtabell får lämnas in och ut. Beträffande handbagage se p. 6 och incheckat bagage se p. 7.

5 Biljetter

5.1. Den resande skall så länge han uppehåller sig i tåget kunna visa upp en gällande färdbiljett. Biljetten skall visas upp vid biljettkontroll. I de fall då den resande enligt Arlanda Express' föreskrifter inte behöver ha färdbiljett när han påbörjar resan, skall han vid biljettkontrollen uppge att han ej har biljett och varför.

5.2. Om inte annat är uttryckligen angivet i taxan för vissa biljettslag, får en färdbiljett inte överlåtas eller återlämnas sedan resan har påbörjats. En färdbiljett som har ställts ut på viss person gäller endast för denna person.

5.3 Förlorad färdbiljett ersätts inte.

Återlämnas biljett innan resan påbörjas återbetalas färdavgiften.

6 Handbagage

6.1. Den resande får som handbagage ta med sig föremål som lätt kan bäras och som är av skäligt omfång. För detta handbagage har den resande rätt att utnyttja utrymmet över och under sin sittplats eller motsvarande utrymme på sådan särskild plats som är avsedd för handbagage.

6.2. Som handbagage får inte medföras

1. farligt gods,
2. skjutvapen, om inte en för vapnets funktion vital del avlägsnas och förvaras skild från vapnet,
3. andra föremål som kan medföra besvär eller obehag för de medresande eller Arlanda Express eller som kan förorsaka skada,
4. levande djur, med undantag som anges i 6.3.

6.3. Hundar och andra mindre djur får tas med i särskilt anvisade sittutrymmen. Ledarhund för personlig hjälp åt synskadad resande får tas med även i andra sittutrymmen. För hundar och andra mindre djur utan burliknande emballage krävs särskild biljett. Ledarhund reser dock gratis.

7 Incheckat Bagage

7.1. Incheckat bagage är sådant bagage som har tagits om hand av flygbolag och hanteras enligt respektive flygbolags ansvarsregler, även om det befordras av Arlanda Express.

7.2. Arlanda Express tar emot av flygbolag incheckat bagage, som resväskor och liknande bagage, cyklar, barnvagnar, rullstolar och sportredskap samt hundar och andra mindre sällskapsdjur i bur eller motsvarande emballage. Högst tillåtna vikt per kolli bestäms av resp. flygbolags regler.

7.3. Arlanda Express befordrar inte följande slag av gods som incheckat bagage:

1. farligt gods,
2. andra ämnen och föremål som Arlanda Express enligt lag eller annan författning inte får transportera,
3. kollin vilkas form eller beskaffenhet i övrigt inte medger snabb lastning, omlastning och lossning,
4. bagage som inte är ordentligt förpackat.

7.4. Arlanda Express befordran av incheckat bagage för flygbolagen regleras dock i 4 kap järnvägstrafiklagen (se bilaga 1). Incheckat bagage kallas i den lagen inskrivet resgods.

8 Arlanda Express ansvarighet

8.1. Arlanda Express ansvarighet när resande skadas eller dödas och ansvar för handbagage regleras i 2 kap järnvägstrafiklagen (se bilaga 1).

Vid personskada svarar Arlanda Express strikt för både sak- och personskada.

Vid sakskada utan samband med personskada svarar Arlanda Express endast vid fel eller försummelse för skador på eller förlust av enbart handbagage. Ansvaret är begränsat till ett halvt basbelopp om ej Arlanda Express vållat skadan uppsåtligt eller varit grovt oaktsam.

8.2. Arlanda Express' ansvarighet för av flygbolag incheckat bagage regleras gentemot resp. flygbolag enligt 4 kap järnvägstrafiklagen (se bilaga 1).

8.3. Arlanda Express ansvarar inte för den skada som den resande kan lida genom att han försummar tågets avgångstid, genom att han tar plats i fel tåg eller vagn eller genom att han inte stiger av tåget på sin bestämmelsestation. Gör den resande sannolikt att hans handlande föranleds av felaktiga upplysningar från Arlanda Express' personal, felaktigheter i tidtabeller eller Arlanda Express' skyltning, har den resande samma rätt till ersättning för skada som enligt 8.5 har vid tågförsening.

8.4. Arlanda Express' ansvarighet för skada till följd av att Arlanda Express inte fullgör sin befordringsskyldighet regleras i 1 kap 3 § järnvägstrafiklagen (se bilaga 1).

Ersättning för merkostnader i samband med störningar som Arlanda Express ansvarar för

8.5. Den resande har rätt till ersättning för vissa kostnader till följd av störningar i tågdriften om omständigheterna är sådana, att Arlanda Express rimligen hade kunnat förhindra störningarna. Ersättning lämnas enligt följande:

a) Telefon- och andra telemeddelanden

Utgifter för nödvändiga telemeddelanden ersätts vid tågförsening och tåginställelse. Ersättning för sådana utgifter medges även i de fall då den resande till följd av driftstörningen avstår från att resa med tåg.

b) Kost och logi

Skälig merutgift för kost och logi ersätts vid tågförsening och tåginställelse. Om Arlanda Express har

tillhandahållit kost och logi, medges ej ersättning för motsvarande kostnader.

c) Transport som ersätter försenad eller inställd tågresa

Kostnaden för transport med annat transportmedel ersätts. Den resande har rätt till ersättning för merkostnaden för vidare transport med annat transportmedel på sträcka motsvarande den återstående järnvägsresan.

Arlanda Express ersätter inte förlust i näringsverksamhet.

Innan den resande avbryter tågresa för annan transport skall, om omständigheterna tillåter, samråd med Arlanda Express personal ske och föreslagen eller erbjuden transport väljas.

d) Vidaretransport med annat transportmedel

Är tåget mer än 30 minuter försenat och den resande inte hinner med annat transportmedel, ersätts merkostnaden för att avsluta resan. Ersättningen är dock begränsad till 3/10-delar av ett basbelopp.

Kombinerad flyg/tågbiljett

8.6. Har den resande kombinerad flyg/tågbiljett med direkt anslutning till annan destination och kan han inte fortsätta resan utan avbrott på grund av att tåget har blivit försenat eller är inställt, ersätts den resande av Arlanda Express, alternativt av flygbolaget.

Återbetalning av kostnad för Arlanda Expressbiljett

8.7. Den resande har rätt att återfå hela eller del av biljettavgiften vid störning som inverkar på resans kvalitet, om omständigheterna är sådana att Arlanda Express (trafikföretaget) rimligen hade kunnat förhindra störningarna. Återbetalning medges enligt följande:

a) Resan onyttig

Om den resande visar att resan har blivit helt utan värde för honom eller henne till följd av en tågförsening eller tåginställelse, återbetalar Arlanda Express biljettavgiften.

b) Periodiskt giltigt färdbevis (kort) har ej kunnat utnyttjas

Om den resande visar att han eller hon på grund av trafikstörningar, sjukdom eller annat oförskyllt hinder har kunnat utnyttja ett periodiskt giltigt färdbevis (kort) endast för så få resor, att den normala biljettkostnaden för dessa resor skulle ha understigit kostnaden för kortet, har den resande rätt till återstående del av biljettkostnaden.

c) Ordning och hygien

Om den resande orsakas obehag under resan till följd av sådan brist i fråga om utrustning, ordning eller hygien i tåget som Arlanda Express (trafikföretaget) bär ansvaret för, återbetalar Arlanda Express en skälig del av biljettavgiften.

8.8. Upplysning om hur och var den resande kan framställa krav på ersättning från Arlanda Express lämnas eller förmedlas av samtliga tjänsteställen för Arlanda Express' kundservice.(Se p.10)

9 Den resandes ansvarighet

9.1. Den resande ansvarar enligt allmänna skadestandsregler för de skador och kostnader som han kan orsaka Arlanda Express genom att han stör ordningen eller äventyrar säkerheten i järnvägsdriften.

9.2. Den resande ansvarar enligt allmänna skadestandsregler för skada som hans handbagage

orsakar. Detta gäller även när handbagage är placerat på sådant sätt att den resande inte kan hålla det under direkt uppsikt.

10 Reklamation och tvistlösning

Är den resande missnöjd med Arlanda Express avtalsuppfyllelse skall han påtala detta inom skälig tid hos Arlanda Express eller dess representant.

Förmår parterna sinsemellan inte lösa tvisten beträffande tolkning och tillämpning av transportavtalet, kan tvisten prövas av Allmänna Reklamationsnämnden eller av allmän domstol.

(Reservnummer)

Bilaga 1

Järnvägstrafiklag (1985: 192),

utfärdad den 11 april 1985,

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap Allmänna bestämmelser

1 § Denna lag tillämpas på järnvägstrafik på bana inom Sverige eller på svensk tåg färja. Vad som föreskrivs om järnväg i 1 kap, 2 kap 1-4 §§ och 5 kap tillämpas också på tunnelbana och spårväg.

Av 2 kap 3§ och 3 kap 1 § följer att vissa bestämmelser i lagen kan tillämpas även på befordran med annat transportmedel än som anges i första stycket. I fall som avses i 2 kap 3 § kan därvid bestämmelser i lagen tillämpas på befordran även utom Sverige. Enligt 3 kap 1 § och 4 kap 1 § skall lagen i vissa fall inte tillämpas på befordran av gods eller inskrivet resgods i trafik med utlandet. Lagen tillämpas inte på postbefordran med järnväg.

2 § Bestämmelserna i denna lag får inte genom avtal åsidosättas till nackdel för resande eller för avsändare eller mottagare av gods. Avtal som avviker från bestämmelserna i 3 kap får dock träffas, när godsets ovanliga art eller andra särskilda omständigheter gör det skäligt. Avtal om att framtida tvister med anledning av förhållanden som regleras i denna lag skall avgöras av skiljemän får göras gällande endast i fråga om tvister som rör godsbefordran.

3 § Om järnvägen inte fullgör i lag eller annan författning föreskriven befodringskyldighet och om det därigenom uppkommer skada för någon till vars förmån befodringskyldigheten gäller, är järnvägen skyldig att ersätta skadan.

4 § Järnvägens ansvar enligt denna lag omfattar också vad den som är anställd hos järnvägen gör eller underlåter att göra i tjänsten samt vad den som järnvägen annars anlitar för verksamheten gör eller underlåter att göra vid utförandet av sitt uppdrag.

5 § Den som har en fordran på ersättning enligt denna lag eller en annan fordran på betalning på grund av befodringsavtal som avses i lagen förlorar rätten att kräva ut sin fordran, om han inte väcker talan inom den preskriptionstid som anges i andra eller tredje stycket.

Preskriptionstiden är vid dödsfall tre år från dödsfallet, dock inte längre än fem år från den händelse som ledde till dödsfallet

vid sakskada när fordringen rör avtal om befodran av gods eller inskrivet resgods ett år från dagen då godset eller resgodset lämnades ut eller, om det inte har lämnats ut, från den dag då det senast skulle ha lämnats ut.

Vid sakskada i andra fall tre år från den händelse som orsakade skadan,

för annan fordran ett år från det att fordringen uppkom.

När fordran avser sakskada och rör avtal om befodran av gods eller inskrivet resgods eller när den

¹ Prop. 1983/84: 117 och prop. 1984:85: 33. LU 184/85: 27. rskr 201.

avser annat än person- eller sakskada är dock preskriptionstiden tre år, om järnvägen eller någon som järnvägen ansvarar för enligt 4 § har orsakat skadan uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet. Om tiden för talan har försuttits, får fordran inte heller göras gällande på annat sätt, såsom genom genkärsmål eller yrkande om kvittning.

De särskilda reglerna om preskription i denna paragraf gäller inte, om en fordran görs gällande mot någon på grund av dennes brottsliga förfarande och fordringen inte rör sådan internationell befordran som avses i 2 kap.

6 § Talan mot järnvägen om ersättning för skada som avses i denna lag får väckas vid

1. den domstol som enligt annan lag är behörig att pröva sådan talan,
2. domstolen i avrese-, avsändnings- eller bestämmelseorten, om orten ligger i Sverige och talan gäller ersättning enligt någon bestämmelse i 2-4 kap,
3. domstolen i ort på tågfarjelinje, om orten ligger i Sverige och talan gäller skada som har inträffat i samband med trafik med svensk tågfarja på linjen.

7 § Sådana bestämmelser i denna lag som anger särskild beräkningsgrund för skadestånd eller som begränsar skadestånd till beloppet tillämpas inte på anspråk mot järnvägen, när järnvägen eller någon som järnvägen ansvarar för enligt 4 § har orsakat skadan uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet.

8 § Järnvägen får åberopa denna lags bestämmelser om förutsättningar för eller begränsning av ansvarigheten för skada, även om anspråk på ersättning som hade kunnat grundas på lagen görs gällande på annan grund.

9 § Om anspråk på ersättning för skada som järnvägen är ansvarig för enligt denna lag riktas mot någon som är anställd hos järnvägen eller i annan egenskap anlitas för järnvägsdriften, gäller i fråga om denne vad som sägs i 7 och 8 §§ om järnvägen. Om anspråket grundas på brottsligt förfarande av den mot vilken anspråket riktas och detta inte rör sådan internationell befordran som avses i 2 kap, får han dock inte mot anspråket göra gällande att talan mot järnvägen gått förlorad på grund av preskription enligt 5 §.

10 § Om järnvägen har en förfallen fordran för sin befattning med egendom som den innehar med anledning av ett befodringsavtal som avses i denna lag, är järnvägen inte skyldig att lämna ut egendomen tid den som är betalningsskyldig för fordringen förrän fordringen har blivit betald eller säkerhet har ställts för betalningen. När endast en del av en sändning begärs utlämnad, får järnvägen dock inte hålla kvar delen, om värdet av återstoden täcker fordringen.

Rätt att hålla kvar egendom till säkerhet för en sådan fordran som avses i första stycket föreligger också, när tredje man har hand om egendomen för förvaring på uppdrag av järnvägen eller när egendomen finns hos en annan järnväg som har deltagit i utfarandet av befodringsavtalet. Tredje man som har hand om egendom för förvaring på uppdrag av järnvägen har också rätt att hålla kvar egendomen till säkerhet för en egen fordran på betalning för förvaringen:

11 § Om atomskada gäller särskilda bestämmelser.

2 kap Befordran av resande

Järnvägens ansvarighet

1 § Om en resande skadas till följd av järnvägsdriften medan han uppehåller sig i eller stiger på eller av ett järnvägsfordon, skall järnvägen ersätta skadan.

Järnvägen är fri från ansvarighet enligt första stycket. om skadan har orsakats av omständigheter som inte kan hänföras till själva järnvägsdriften och som järnvägen inte hade kunnat undgå eller förebygga följderna av även om den hade vidtagit alla åtgärder som rimligen hade kunnat krävas av den.

2 § Om egendom som den resande bär på sig eller har med sig som handresgods helt eller delvis går förlorad eller skadas i samband med att den resande tillfogas sådan skada som järnvägen är ansvarig för enligt 1 §, skall järnvägen ersätta också skadan på egendomen.

Om egendomen går förlorad eller skadas under befordringen i annat fall än som avses i första stycket, är järnvägen ansvarig endast om fel eller försummelse ligger järnvägen till last.

3 § Om järnvägen blir tvungen att tillfälligt avbryta järnvägsdriften och befordrar eller låter befordra de resande med annat transportmedel och om en resande till följd av denna befordran tillfogas personskada eller sådan sakskada som avses i 2 §, är järnvägen ansvarig för skadan enligt de regler som gäller för det använda befordringssättet. Bestämmelserna i 1 kap 5 och 6 §§ skall dock tillämpas.

Ersättningens storlek m m

4 § 1 fråga om skadestånd enligt 1 eller 2 § gäller 5 kap samt 6 kap 1 och 3 §§. skadeståndslagen (1972: 207).

Vid sakskada som avses i 2 § är järnvägens ersättningsskyldighet begränsad till ett belopp som för varje resande motsvarar hälften av basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för det år då den händelse som orsakade skadan inträffade.

4 kap Befordran av inskrivet resgods

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel tillämpas på resgods som har inskrivits för befordran med järnväg i allmän inrikes trafik. På befordran i trafik med utlandet tillämpas kapitlet endast om annat inte följer av fördraget den 9 maj 1980 om internationell järnvägstrafik.

Skall befordringen utföras av två eller flera järnvägar efter varandra, gäller kapitlet i tillämpliga delar för samtliga järnvägar.

Inskrivet resgods

2 § Som inskrivet resgods anses egendom som järnvägen i anslutning till avtal om personbefordran tar emot av den resande för befordran på den sträcka som personbefordringsavtalet omfattar.

Resgodsbevis m m

3 § När järnvägen tar emot resgods som den resande lämnar för befordran, skall järnvägen bekräfta mottagandet genom att utfärda resgodsbevis.

Är resgodset vid inlämningen i bristfälligt skick eller visar det tydliga tecken på att vara skadat, skall järnvägen anteckna detta i resgodsbeviset. Om den resande inte godtar en sådan anteckning, behöver järnvägen inte fullfölja befordringen. Resgodset skall i så fall genast återlämnas.

Järnvägens rätt att avbryta befordran m m

4 § Om farligt gods har överlämnats för befordran som inskrivet resgods, är järnvägen inte skyldig att fullgöra befordringen. För sådan egendom gäller 6 kap 7 §.

Järnvägen är inte heller skyldig att som inskrivet resgods befordra egendom som inte är farlig men som järnvägen enligt vad den har gett till känna inte tar emot för sådan befordran på grund av andra särskilda egenskaper hos egendomen, Järnvägen är dock skyldig att befordra egendom som den har

tagit emot, om järnvägen vid mottagandet kände till eller borde ha fastställt att egendomen har sådana särskilda egenskaper.

Är järnvägen inte skyldig att beforda inskrivet resgod, får järnvägen lägga upp resgodset för förvaring för den resandes räkning. Järnvägen har därvid rätt till ersättning för kostnader och skador som resgodsets inlämning eller befordran har förorsakat. Rätt till ersättning för skador föreligger dock inte, om järnvägen har underlåtit att vidta lämpliga åtgärder för att förhindra skadorna trots att den insåg eller borde ha insett att de sannolikt skulle uppkomma.

Utlämning av inskrivet resgods

5 § Innehavaren av resgodsbeviset är berättigad att få ut resgodset på bestämmelsestationen mot att han lämnar tillbaka beviset. Järnvägen får dock inte lämna ut resgodset, om det skäligen kan antas att innehavaren av resgodsbeviset använder beviset obehörigen.

Kan den som begär utlämning inte lämna tillbaka resgodsbeviset, skall järnvägen ändå lämna ut resgodset, om den som begär utlämning visar att han har rätt till godset. Råder osäkerhet rörande rätten till godset, får järnvägen fordra att säkerhet ställs.

Om järnvägen lämnar ut inskrivet resgods i strid med första eller andra stycket, är järnvägen skyldig att ersätta skada som därigenom uppkommer för den som har rätt till godset.

6 § Har inskrivet resgods inte hämtats vid utgången av fjärde dagen efter ankomstdagen, anses järnvägen därefter inneha resgodset endast för förvaring. I fråga om levande djur får järnvägen förbehålla sig en kortare avhämtningsfrist.

7 § Har järnvägen innehaft inskrivet resgods för förvaring i tre månader, får järnvägen sälja resgodset eller, om försäljningsvärdet uppenbarligen inte täcker försäljningskostnaderna, bortskaffa det. Vad som nu har sagts gäller dock inte, om järnvägen inom den nämnda tiden har fått anvisning om någon annan åtgärd med resgodset som järnvägen rimligen får anses skyldig att vidta.

Utan att iaktta den tidsfrist som anges i första stycket får järnvägen sälja eller bortskaffa resgods som är utsatt för snar förstörelse eller vars art eller tillstånd på annat sätt ger anledning till sådan åtgärd. I fråga om levande djur får järnvägen även vidta andra åtgärder som omständigheterna kräver.

För försäljning gäller 3 kap 21 § andra och tredje styckena i tillämpliga delar. Kan den som hade rätt till resgodset inte nås och hör han inte heller av sig inom två år från försäljningen, tillfaller dock överskottet av försäljningen järnvägen.

Järnvägens ansvarighet

8 § Järnvägen är ansvarig, om inskrivet resgods går förlorat, minskas eller skadas, medan järnvägen har hand om det för befordran.

Under den tid då järnvägen innehar resgodset för förvaring enligt 4 eller 6 § svarar järnvägen för det enligt allmänna regler om förvaring. I fråga om preskription av ersättningsanspråk gäller dock 1 kap 5 §, Om järnvägen har uppdragit förvaringen åt tredje man, svarar järnvägen endast för att denne har valts och getts instruktioner med tillbörlig omsorg.

Järnvägen är fri från ansvarighet enligt första stycket, om den visar att förlusten, minskningen eller skadan har orsakats av

1. fel eller försummelse av den resande,
2. resgodset bristfälliga beskaffenhet eller
3. någon omständighet som inte kan hänföras till befordringen och som järnvägen inte hade kunnat undgå eller förebygga följderna av även om den hade vidtagit alla åtgärder som rimligen hade kunnat krävas av den.

Järnvägen är vidare fri från ansvarighet, om den gör sannolikt att förlusten, minskningen eller skadan har orsakats av resgodsets särskilda beskaffenhet eller av att resgodset har saknat förpackning eller varit bristfälligt förpackat.

9 § Om järnvägen inte är beredd att på den resandes begäran lämna ut resgodset på bestämmelsestationen vid en tidpunkt då järnvägen skäligen borde ha hållit det tillgängligt, är järnvägen ansvarig för skada som uppkommer för den resande genom dröjsmålet. Järnvägen är dock fri från ansvarighet, om den visar att dröjsmålet har orsakats av något förhållande som anges i 8 § tredje stycket.

10 § Är järnvägen inte beredd att lämna ut inskrivet resgodset på bestämmelsestationen före utgången av fjärde dagen efter den dag då resgodset borde ha anlänt dit, får den resande begära ersättning som om godset hade gått förlorat. Har den resande fått ersättning som avses i första stycket och kommer resgodset till rätta, tillämpas 3 kap 27 § andra-fjärde styckena.

Ersättningens storlek

11 § Om järnvägen i annat fall än som avses i 5 § tredje stycket eller 8 § andra stycket är ansvarig för att inskrivet resgodset har gått förlorat, minskats eller skadats, är järnvägens ansvarighet begränsad till ett belopp som för varje kolli motsvarar hälften av basbeloppet enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring för det år när den händelse som orsakade skadan inträffade. Järnvägen är dessutom skyldig att betala ersättning för hela resgodsavgiften, om resgodset har fått förlorat, och i annat fall för så mycket av avgiften som svarar mot minskningen eller värdeminskningen.

12 § Om en resande har lidit skada som järnvägen är ansvarig för enligt 9 §, är järnvägens ansvarighet begränsad till 100 kronor för varje påbörjat dygn som järnvägen har dröjt med utlämningen efter det att resgodset har begärts utlämnat. Järnvägen är dock inte skyldig att för resgodset som omfattas av ett och samma resgodset lämna högre ersättning än 1 000 kronor.

Reklamation

13 § Om den resande vill begära ersättning av järnvägen för att resgodset har minskats, skadats eller gått förlorat eller för dröjsmål med att lämna ut godset, skall han utan oskäligt uppehåll göra anmärkning till järnvägen om minskningen, skadan, förlusten eller dröjsmålet. Gör han inte det, har han förlorat rätten till ersättning, om inte järnvägen eller någon som järnvägen ansvarar för enligt 1 kap 4 § har orsakat skadefallet uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet.

5 kap Ansvarighet i annat fall än vid befördran

1 § Om någon i annat fall än som förut har nämnts i denna lag har tillfogats personskada eller sakskada till följd av järnvägsdriften, skall järnvägen ersätta skadan med de undantag som anges i andra stycket och i 2 §.

Järnvägen är fri från ansvarighet enligt första stycket, om skadan har orsakats av omständigheter som inte kan hänföras till själva järnvägsdriften och som järnvägen inte hade kunnat undgå eller förebygga följderna av även om den hade vidtagit alla åtgärder som rimligen hade kunnat krävas av den.

2 § Skadas förare eller passagerare i ett motordrivet fordon som är i trafik eller skadas ett sådant fordon eller egendom som befordras med ett sådant fordon, är järnvägen ansvarig endast om skadan har orsakats genom fel eller försummelse på järnvägens sida eller genom bristfällighet i någon anordning för järnvägsdriften.

3 § I fråga om skadestånd enligt detta kapitel gäller 5 hop och 6 kap 1 - 3 §§ skadeståndslagen (1972:207).

Har vållande på den skadelidandes sida medverkat till skador på nötkreatur eller hästar under betesgång eller på renar, får skadeståndet jämkas endast om medverkan har skett uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet.

Skadas ett motordrivet fordon som är i trafik eller egendom som befordras med ett sådant fordon, skall medverkan till denna sakskada anses föreligga, om vållande i samband med förandet av det skadade fordonet eller det fordon som den skadade egendomen befordrades med eller bristfällighet på fordonet har medverkat till skadan.

6 kap. Järnvägs undersökningsrätt

(1-4 §§ har upphört att gälla.)

5 § Järnvägen får undersöka innehållet i resgodskollin eller godssändningar, om innehållet är okänt för järnvägen och det finns skäl att misstänka att de innehåller något som kan äventyra säkerheten i järnvägsdriften.

Kan det med fog antas att resgods innehåller något som järnvägen har förklarat att den inte befordrar på det sätt som är i fråga eller att innehållet i en godssändning inte motsvarar de uppgifter som avsändaren har lämnat om det, får järnvägen undersöka resgodsets eller sändningens innehåll. Detta gäller även om järnvägen inte har förbehållit sig det i befodringsavtalet.

Undersökningar bör företas i vittnes närvaro. Vid en undersökning enligt andra stycket skall om möjligt den resan de eller, om undersökningen avser gods, avsändaren eller mottagaren beredas tillfälle att närvara.

För befordran av inskrivet resgods i sådan trafik med utlandet som avses i bilhang A till fördraget den 9 maj 1980 om internationell järnvägstrafik gäller i stället vad som sägs där.

6 § Om en resande i ett järnvägsfordon har med sig egendom som inte får medföras som handresgods och om den resande på järnvägspersonalens uppmaning inte avlägsnar egendomen, får järnvägen ta hand om den. Om det är nödvändigt med hänsyn till egendomens farlighet, får järnvägen ta hand om egendomen utan att först anmoda den resande att avlägsna den.

7 § Har järnvägen tagit hand om egendom enligt 6 § eller tagit emot egendom för befordran som inskrivet resgods och är egendomen av farlig beskaffenhet, får järnvägen avlägsna, oskadliggöra eller förstöra egendomen om det inte skäligen kan antas att faran kan avvärjas genom mindre långtgående åtgärder.

Första stycket skall också tillämpas på gods som järnvägen har tagit emot under omständigheter som anges i 3 kap 11 § andra stycket.

Järnvägen är inte skyldig att ersätta den skada som tillfogas den resande eller avsändaren eller mottagaren genom åtgärder som får vidtas enligt första eller andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1985. Genom lagen upphävs

1. lagen (1886:7 s. 1) angående ansvarighet för skada i följd av järnvägs drift,
2. lagen (1916:238) angående tillämpning med avseende å elektrisk järnväg av bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 (nr 7 s. 1) angående ansvarighet för skada i följd av järnvägs drift,
3. lagen (1975:89) om ordning och säkerhet inom järnvägsområde,
4. lagen (1976:58) om järnvägs ansvarighet vid befordran av resande,
5. järnvägstrafikstadgan (1966:202).

I fråga om en befordran som har påbörjats före ikraftträdandet tillämpas dock fortfarande äldre bestämmelser.

Bilaga 2

Utdrag ur Järnvägssäkerhetslag (1990:1157),

utfärdad den 6 december 1990.

(För information återges här nedan utdrag ur Järnvägssäkerhetslagen enligt dess lydelse den 1 januari 1991. Motsvarande bestämmelser fanns tidigare i Järnvägstrafklagen kap 6.)

Enligt riksdagens beslut föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller säkerheten vid järnväg, tunnelbana och spårväg.
Banverket bestämmer om en spåranläggning är järnväg, tunnelbana eller spårväg.

2 § Till spåranläggningar hör spår och de övriga fasta anordningar som behövs för spårens bestånd, drift eller brukande, signal- och säkerhetsanläggningar i övrigt, trafikledningsanläggningar samt anordningar för elförsörjning av trafiken.

Ordning

25 § Utan spårinnehavarens eller trafikutövarens tillstånd får inte någon beträda spårområden för järnväg och tunnelbana utom på platser där det av skyltar, utjämning av höjdskillnaden mellan spåren och markplanet, gångfällor eller andra anordningar klart framgår att allmänheten har tillträde.

Utän spårinnehavarens eller trafikutövarens tillstånd får inte någon beträda en sådan del av en spårvägs spårområde för vilken det genom stängsel eller på annat liknande sätt klart framgår att allmänheten inte har tillträde.

26 § En befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnväg får från järnvägens område avlägsna den som överträder förbudet i 25§ första stycket, den som uppträder berusad eller stör ordningen och den som genom sitt uppträdande äventyrar säkerheten i järnvägsdriften. Om det är absolut nödvändigt, får han omhänderta en sådan person. Om så sker, skall polisen omedelbart underrättas. Den omhändertagne får hållas kvar till dess att han har överlämnats till en polisman eller det inte längre finns skäl till omhändertagande, dock längst sex timmar.

27 § För att verkställa en åtgärd enligt 26 § får befattningshavaren inte använda strängare medel än förhållandena kräver. Han bör i första hand försöka tala personen till rätta genom upplysningar och anmaningar.

Våld får tillgripas endast när andra medel inte hjälper. Om våld tillgrips, skall den lindrigaste form användas som kan förväntas leda till det avsedda resultatet. Våld får inte brukas längre än som är absolut nödvändigt.

Straffbestämmelser

30 § Den som för ett maskindrivet spårfordon på järnväg eller tunnelbana efter att ha förtärt alkoholhaltiga drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter färden uppgår till minst 0,2 promille i hans blod eller 0,10 milligram per liter i hans utandningsluft döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms också den som för ett sådant fordon och då är så påverkad av alkoholhaltiga drycker att det kan antas att han inte på ett betryggande sätt kan föra fordonet. Densamma gäller om föraren är lika påverkad av något annat medel.

Är ett brott som avses i första eller andra stycket att anse som grovt, skall föraren dömas till fängelse

i högst ett år. Vid bedömning av om brottet är grovt skall särskilt beaktas om

1. föraren har haft en alkoholkoncentration som, uppgått till minst 1,5 promille i hans blod eller 0,75 milligram per liter i hans utandningsluft,
2. föraren annars har varit avsevärt påverkad av alkohol eller något annat medel, eller
3. framförandet av fordonet har inneburit en påtaglig fara för trafiksäkerheten.

Den som utan att föra fordon som avses i första stycket vid järnväg eller tunnelbana fullgör tjänst, i vilken ingår uppgifter av väsentlig betydelse för säkerheten och då är så påverkad av alkohol eller något annat medel att det kan antas att han inte kan utföra dessa uppgifter på betryggande sätt döms till böter eller fängelse i högst ett år.

32 § Den som bryter mot förbudet i 25 § skall dömas till böter, högst ettusen kronor.

33 § Till ansvar enligt 29 eller 31 § skall inte dömas i ringa fall.

Till ansvar enligt 29, 31 eller 32 § skall inte dömas om gärningen är belagd med straff i brottsbalken. Till ansvar enligt 32 § skall inte heller dömas om gärningen är belagd med straff i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

1. I denna lag träder i kraft den 1 januari 1991, då förordningen (1967:604) om enskilda järnvägar, tunnelbanor och spårvägar skall upphöra att gälla.

Bilaga 3

Förordning om järnvägs befordringsskyldighet m m (1985: 200),

utfärdad den 11 april 1985.

Regeringen föreskriver följande.

1 § Denna förordning gäller i anslutning till järnvägstrafiklagen (1985: 192).

2 § Om annat inte följer av lag eller annan författning eller av vad som föreskrivs i denna förordning, får en järnväg inte vägra att mot fastställd avgift i mån av utrymme befordra resande med personförande tåg som har upptagits i en offentlig tidtabell.

3 § Järnvägen får vägra att befordra den som uppträder berusad eller stör ordningen och den som genom sitt uppträdande äventyrar eller kan befaras äventyra säkerheten i järnvägsdriften. Detsamma gäller den som inte rättar sig efter tillsägelse som järnvägspersonal meddelar i tjänsten.

4 § Järnvägen skall ange de tåg med vilka inskrivet resgods befordras och de platser från eller till vilka sådan befordran sker. I den omfattning som järnvägen sålunda har angett är den skyldig att åta sig befordran av inskrivet resgods. Vad som föreskrivs i 2 § om förutsättningarna för befordringsskyldighet tillämpas dock.

5 § Järnvägen är skyldig att åta sig befordran av gods på de linjer och under de förutsättningar i övrigt som regeringen anger i särskilda föreskrifter om villkor för ersättning av allmänna medel för driften av vissa järnvägslinjer.

6 § Har järnvägen tagit emot gods till befordran på flera järnvägar, får efterföljande järnväg inte utan synnerliga skäl vägra sin medverkan i befordringen enligt befordringsavtalet.

7 § Statens järnvägar fastställer utformningen av fraktsedlar enligt 3 kap 3 § andra stycket andra meningen järnvägstrafiklagen (1985: 192).

8 § Den som i ett järnvägsfordon eller inom en järnvägs område tar till vara kvarglömd eller förlorad egendom är skyldig att överlämna egendomen till järnvägen.

Föreskrifterna i 4 kap 6 och 7 §§ järnvägstrafiklagen (1985:192) om förfarandet med inskrivet resgods som inte har avhämtats tillämpas på egendom som har överlämnats till järnvägen enligt första stycket.

Denna förordning träder i kraft den 1 maj 1985.